

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati
Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos
centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera**

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

In Passionem D.N. Iesu Christi Homeliae quinquaginta sex, Theorematum
viginti octo, totidemque sermones. In Monotesseron Praeterea Eivsdem
Passionis Dominicae, iuxta Euangelistarum & historiae fidem, Elucidatio.

Conciones ad Haec Paraeneticae in praecipuis anni & Sanctorum
festiuitatibus habitae

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, Anno M.DC.XXVIIII

Iesu vt omnis potentia , clementia, beneficentia fidelitasq[ue] sua illi in
cruce pendent exprobetur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47113](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-47113)

& excusas eos. Non potest hæc virtus inesse homini sclerato, neque tantum patientia nisi in homine inueniri sancto. Nolunt quidem tui æmuli, ut Iudeorum scribaris rex, quando etiam tam calunniouse interim tibi improperant regium nomen. Sed ego aduerto veri regis hæc esse indicia, mori innocentia pro populo suo, patientia & dilectionis virtutem nulla posse persecutione tegi, que vinci, clementia non posse inter quascunque injurias obliuisci, mala fibi irrogata non vlcisci, sed misereri & obliuisci: nec persecutiones retaliare, sed Christo quæ excusare. Hæc sunt innocentia regiæque virtutis indicia. Quapropter rogo, memento mei dum veneru in regnum tuum. Verum quid illi respondit Dominus? Nihil crudele, nihil durum, nihil denique minatur, sed finum illi expandit misericordia: Amen, inquiens, dico tibi quia hodie mecum eris in paradiſo. Ibidem. Magna est fides tua, & eos qui tribus prædicationem meam annis audierunt, superas. Me enim confiteris, qui ante me nunquam nouisti, & nunc confiteris, Fides latroni priuilegium singulare: datum quid. quando amici mei dereliquerunt me, quando armatus quoque in mei persecutionem est vniuersus mundus. Propterea dico tibi, non post multos annos, sed hodie mecum eris in paradiſo. Ut ilius tibi erit mecum fuisse in pœnis, quam si in throno iuxta Cæsarem sedissem imperiali. Nam quomodo tu si de singulari audes me confiteri & prædicare, ita ego præmio te donabo præ alijs etiam excellentiori. Primus enim omnium eris meorum electorum, qui post mortem non videat inferni captiuitatem: præcedam enim te, & si gno crucis meæ protegam te, ut nullum sentias impedimentum, sed liber e- uoles ad me in meum paradiſum. Quis digne huius cordis pietatem, quis clementiam benignissimi redemptoris nostri satis prædicet? Verum nondum omnia pietatis eius studia recensui. Nam quantæ fuit pietatis, quod matrem quoque videns in amaritudine animæ suæ, atque in dolore plusquam mortifero fibi astantem, ipse quoque cruciatu & doloribus plenus, non tam dolore villo potuit in obliuionem matris cor eius nobilissimum induci: vt in extremo vita suæ non haberet curam matris. Nam omnium aliorum membrorum velut impotens, ea quæ libera potuit mouere, in eiusdem impendit obsequium. Oculis namque inspexit, corde ei compassus est, lingua commendauit. Hæc enim sola habuit libera. Dixit enim eam videns sub cruce stantem: Mulier ecce filius tuus. Deinde dicit, quem diligebat, discipulo: Ioh. 19. Ecce mater tua, clementiam benignissimi cordis sui commonistrans, quantum fibi yidelicet curæ foret, ne mater sua omni orbata solatio viueret. Qui igitur clementissimus & beneficentissimus est, quod etiam iamiam in cruce moriturus monstrat, beneficiorum suorum calumniam sustinet & exprobationem.

I E S V U T O M N I S P O T E N T I A. C L E M E N T I A,
beneficentia fidelitasq; sua illi in cruce pendentia
exprobretur.

Impijssimi Iudæi, Pontifices, Pharisei, Scribæ & Seniores, quomodo a lijs sit infirmis in extremis constitutis, ut boni ad consolando confor- tandoque eos conueniant amici, conuenerunt ad crucem, ad deridendum improporandumque Christo omnem fidelitatem, clementiamq; ac benefi- ciam, Nam priuè eidem exprobauerunt potentiam fictam, iastatam, atque

Parris alterius Argumen- taciō.

Potentia Christi ex- probatio.

atque præsumptam, quasi qui posse aliquid se præsumpsisset, aut de se id crud
voluisse, qui nihil potuisset. Improperant igitur ei infirmitatem & impo
tentiam, dicentes: *Vah qui destruxis templum Dei, & in &c. Saluum fac tem
sum, id est, adiuua te ipsum*, ac si dicerent: Si tantæ es virtutis, meritò præ
lijs te ipsum iuuares. Quod vbi non potes, palam est alijs te quoque nihil con
tulisse. Item: *Si filius Dei es, descendere nunc de cruce, & credimus tibi,* Hæc tamen
illudentes dicebant, quasi rem magnam æstimantes descendere de cruce, qui
tamen illum non posse credebant. Si vis inquiunt, ut tibi credamus, descendere
de cruce. Si Christus descendisset, nonne magum dixissent? Scribæ quoque
ac sacerdotes alterutrum dicebant: *Altos saluos fecit, seipsum non potest fac
ere?* Magnam potentiam, magnam virtutem de se iactauit, tanquam om
nipotens: verùm nunc probatur ipsius infirmitas, qui ne sibi quidem, cu
haud dubium maximè velit, potest succurrere: quo perspicuum est, ne calis
potuisse. Secundo, improperauerunt ei vilitatem & dignitatis regiæ tem
riam vel ambitionem, vel vindicationem, quando dicebant: *Situ esse re
diorum saluum te fac & nos:* Ac si dicerent: Si es rex Iudaorū, quem te iacta
saluum fac te ipsum & nos. Item Pontifices & Scribæ: *Si rex Israel est, desi
dat &c. & credimus ei.* Ac si dicerent: Ipse extulit & gloriatus est se non solum
regem Iudaorū, verùm etiam omnium regum regem Christum, (ita ut
Marcus insinuat) modo liquet quis sit, qui ut latronum princeps, medius in
ter latrones crucifixus pender. Volebat in thronum regium & in solium
gale se locare: at modo pendens, descendat, si potest de patibulo. *Christus
Israel descendat de cruce, & credimus ei*, ac si dicerent: Nunquam credere possi
mus te regem Israelis esse, pendentem in cruce. Quid enim tibi & regibus ci
munc quid patibulo ad thronum regium? Si vis ut credamus, descendere de
cruce. Non solent reges nostri in cruce perdere. Sed ut scripturæ nostræ pra
dicant Salomon rex noster thronum regium paratuit, cuius non esset similia
in vniuersis regnis: & non solum thronum, verùm etiam palatum incom
parabiliter preciosum. Salomon noster hortos & vineas omni genere nobilium
arborum plantatas coluit: habuit familiam multam seruorum & ancillarum:
duodecim millia equitum, & quadraginta millia equorum & currum: ar
rum & argentum sine pondere & ultra mensuram, diuinitas regum & pro
uinciarum inauditas.

Vbi tua sunt pallatia? vbi hortus? vbi deliciae? Nunquid Caluaria est hot
tus deliciarum? nūnquid crux lectus eburneus? latronum furca nūnquid
thronus est regalis? vbi milites? vbi serui? vbi tota denique familia tua? nūn
quid pectoris filius Zebedæi? vbi vinum Cypri & pocula aurea? num acer
& spongia? Salomon noster & cæteri reges, socios habuerunt & amicos reges
terræ omnes circum habitantes, tu vero socios habes latrones. Reges nostri
honorati sunt ab omnibus, non illusi: Et si quandoque contumeliam pati
sint aut derisionem: iniuria hæc Deo ordinante mox est vindicata: quemad
modum Dauid de Nabal, Ammonitis & Semæi, Salomon quoque de suis in
amicis, ultionem acceperunt. At vero, ut nos credimus omnes, tu à nemino
non derideris, ut pote opprobrium factus omnium. Omnes contra te vocile
rant, omnes tuam mortem clamant. Non est qui pro te zeletur, qui tuam ca
lamitatatem doleat, qui pro te vindictam expetat, quod procul dubio fieri, si
is efficiat.

Matth. 27.

Marc 15.

Matth. 27.

Ambitio
regiæ digni
tatis
Christo im
properata.

Marc. 13.

2. Para. 8.

2. Para. 9.
Inter Chri
stum & Sa
lomonem
collatio.

is essem quem te profiteris. Tertiò, exprobrauerunt ei quasi iactantiam nobilissimi ortus, qui filium Dei temere se gloriaret & falsoe, cum ignobilis & inhonestæ mulieris esset filius illegitimus. Quæ quidem opinio ceu hæreditaria usque in nostra tempora apud Iudeos deriuata est, puta ut iniqüe de Maria virgine sentiant. Dicebant ergo: *S filius Dei es descendē de cruce, ac si dicerent: Si filius Dei es &c. quod si nequiuersis, iam non Dei filium, sed ex fornicatione natum te intelligimus.* Quartò, exprobrauerunt ei iactantiam veritatis, velut ei qui mendax inueniretur, puta cum obijcerent ei, quod dixisset se filium Dei & Christum regem, posset se templum destrūctum triduo reædicare: & tamen nihil horum esset verum, vt pote qui nihil posset: quod præcipue inde manifestum fieret, quia de cruce non descendere posset, nec de extrema pena mortis, quando nullus hominum est nec vlla creatura, quæ non omnem laborem subeat, omnem facultatem expendat pro redemptione vietæ, se liberare. Inferunt ergo quod sicut fibi tribuendo diuinitatem sit méritus: (quia diuinitas omnipotens est, à qua longè abesse conuincitur, cum se à morte non possit liberare) ita in cunctis quoque alijs operibus ac verbis suis, deceptione, fallacia, dolo, fictione, ac mendacio usus, mendaciter inanterq; se magnificauerit. Deinde eriam exprobationem facta clementiæ aut falso iactataæ, à perfidis cogitur attdire, idq; eo tempore, sicut supra dixi, Christi ex quando maximam est clementiam elargitus. Vnus enim ex latronibus probratio. qui cum Iesu pendebant, blasphemabat eum quoque, dicens, *Sit ues Christus* *Lucæ 23, saluum fac temetipsum & nos.* Alter tamen illum increpans. Nequetu, inquit, times Deum, sic loquens, qui in eadem damnatione es, spiritum redditurus ei quem blasphemas? *Nos quidem digna factis nostris & quo meruimus patimur: hic vero nihil malum gestis.* Et conuersus ad Dominum Iesum, quomodo supra dictū est: Memento, inquit, mei dum veneris in regnum tuum. Cui Dominus maximè pronns ad misericordiam: Amen, inquit, dico tibi hodie tecum eris in paradiſo. Itaq; & Iudei & alter ex latronibus, pro multis magnisq; beneficijs, quæ circa eorum infirmos Iesus egerat, quæ sola potuerunt fieri virtute diuina, non gratiarum actiones laudesve, vt debebant, sed contumelias derisionesq; rependunt. Nam id quod ex veritate pietatis ac clementiæ factum fuerat, fictionis, hypocrisis, & falsitatis in simulant. Vnde quod Christo improverat. *Alios saluos fecit, seipsum non potest saluum facere,* dicere volunt: Videri voluit hic pius, qui omnibus opem ferrer, at nihil pietatis, sed fictionis nimium habuit, ac præsumptionis. Nam si alios, multò magis semetipsum vellet, si posset liberare. Id ipsum criminosis nequam à finistris Iesu pendens, Christo improverabat, cuius exprobatio, vt pote hominis facinoros, magis ladebat. Hic itaq; *Sit ues,* inquit, *es Christus, &c. hoc est.* Si es Christus qui creditur dignissimus, omnipotens ac piissimus salvator, ostende nunc potentiam & clementiam tuam erga teipsum simul & nos. Nunquam enim ita necesse fuit, pietatem exercere subueniendi vt modò, nunquam adeò opus fuit salvatore vt modo ubi si auxilium paululum fuerit prorogatum, perimus qui opem flagitamus: Manifestum est, si non subueneris modo, te nunquam verè, sed apparener tantum saluasse. Ideò iuste inter nos medius, vt caput deceptorū, *Pietas Christi crucifixi in comparabilis.* Propendes. Hic enim sensus aut valor est verborum latronis, quem Christus aut loquente latrone, aut instigante diabolo, clarius intellexit. Contra hoc im-

Ibidem.

Matt. 27.
Lucæ 23.

prope-

Spes sua
quomodo
Christo ex-
probrata.

properium in cruce maximam & incomparabilem exhibuit pietatem Christi: quippe qui idem non descendit de cruce, ut saluaret non hos aut istos, sed omnes. Et idem sustinere voluit mortem, ut mors sua omnibus esset vita. Exhibuit autem hanc clementiam palam ante oculos derisorum suorum, pro tortoribus ac inimicis orando, atque eos apud patrem excusando, latroni quoque penitenti: a dextris non modo veniam, sed paradisum sine mora, quia si carteris illum praeferens sanctis patribus, promisit & dedit. Nouissime autem spem quoque illi exprobrant, & confidentiam quam habuit ad Deum, quia ad desperationem illum trahere niterentur. Euangelista quidem parvus in irrisione Domini locuti sunt, quae tamen tam varia, tam multiplex & diuinus fuit, ut incredibile sit cogitari. Opera verbaque eius calumniabantur, & inani sensum quam dixerat, detorquebant. Quae non fuerat locutus, fingentes impingebant. Illudebant quoque in poenis, quod cuius miserabilis graue est. Ni si non compati sibi miseris torquet, quantum torquet in doloribus argrumnis etiam exprobrari atque illudi? Verum ut redeam ad id quod dicimus, coeparam, Domino Iesu confidentiam quoque deridendo auferre moliebatur. Ei namque qui spes est cunctorum fidelium quippe qui ex nominis indicio, ex omnipotencia diuinitatis, ex merito innocentissimae passionis iustificatio, vita sua, securitatem nobis praefert: speranda salutis, abiecta & exprobrata est sua fiducia ab inimicis ad desperationem ipsum trahere contibus. Idecirco enim blasphemantes dicebant: Confidit in Deo, liberet eum nullus vult. Ac si dicerent: Potest quidem praestolari diuinum auxilium, ut frustra quidem ob suam presumpcionem confutandus a Deo derelinquitur. Adiebant autem, Dixit enim quia filius Dei sum. Eia, inquiunt, ironice quomodo pater filium suum derelinqueret: idem spes sua non est frustrandus. Verum filius Dei est, ipse Deus est: nec patris egit auxilio, cum ipsem Deus sit omnipotens, qui semet ipsum liberet. Exprobrant autem, non solum spem Deum, verum etiam in sanctos: siquidem dum clamaret, Eli, Eli, lamazathani, ut postea sequetur. Eliam astimabant ab eo inuocari. Vnde adiuverunt licet, quam vilem, quam sceleratum Iudei inuidia cæcari, Christum iudicauerint, ut illius quoque vanam esse spem & inuocationem tam ad Deum quam ad Eliam decernerent: quando nemo est sceleratorum adeo malus, ut adeo desperatus, qui deterreatur, immo qui non etiam instituatur, ut Deum & sanctos inuocet, nullatenusque de Dei bonitate desperet.

Matth. 17.

Matth. 27.

Christus
quam vilis
iudicatus a
Iudeis.

Precatio pro vera confidentia.

Clementissime Iesu Christe, insuade nobis perfectissime confidentia donum in te sperantes, tibi confidentes, ab omni abstineamus delicto, & in tuo conuenio versemur beneplacito. Scis prius me Deus figuratum nostrum, quamvis sine tenet possumus, nec sumus: idem de nobis prorsus diffidentes, in te nos propius, quies benedictus in eternum, Amen.

D